

עלון מס' 427 | ראש השנה תשפ"ז

שלהבת

מיסודם של הגאון ר' שמשון דוד פנקוס זצוק"ל והגאון ר' עזריאל טאובר זצוק"ל

דבר המערכת

רבש"ע: את שנת התשפ"ו עברנו ביחד.

בא נמשיך גם את תשפ"ז ביחד! העיקר ביחד!

ידוע הסיפור המפורסם באותו יהודי פשוט שעשה כפרות באופן יצירתי... היו לו שתי מחברות... במחברת אחת היה כתוב כל העבירות שהוא עשה באותה שנה... זו הייתה מחברת 'שמינה' בהחלט, אבל הייתה לו עוד מחברת... גם מחברת לא 'רזה' במיוחד... ושם היה כתוב כל הצרות שהיו לו בשנה האחרונה... ואותו יהודי עשה כפרות!! הוא לקח את המחברת עם כל הצרות ואמר: רבש"ע: אתה תקח את המחברת עם כל העבירות, ואני אקח את המחברת מכל הצרות... ואנחנו באיפוס!!!! אני שילמתי לך... אתה שילמתי לי... וכעת בא נתחיל דף חדש...

מספרים שר' זושא מאניפולי מאוד התפעל מהכפרות של אותו יהודי... ואפילו שלח חסידים להציץ מאחורי הדלת ולזכות ולראות את הכפרות היחודיות האלו...

השאלה היא: מה הלאה...? כי טוב... בסיידר... הקב"ה ואותו כפרי חזרו לאיפוס... הקב"ה לקח אליו את המחברת עם כל העבירות, והכפרי לקח איתו את הצרות... נו... ו...?? עכשיו מה... כעת שוב חוזרים לסיבוב נוסף... שוב הכפרי יעשה עבירות לרבש"ע, ושוב הקב"ה יביא לו צרות... ואח"כ יתחלפו... נראה לך שזו תכנית העבודה לשנה הבאה??? לא כ"כ הגיוני... כי אם זו הייתה התכנית, לא נראה לי שר' זישא היה כ"כ מתרגש מהכפרות האלו... כזה דבר 'שווה לכפרות'... אלא מאי?? אותו כפרי אמר כאן לרבש"ע אמירה הרבה יותר עמוקה!! (כמובן בלי כוונות עמוקות)

אותו כפרי אמר לרבש"ע: תראה... אנחנו לא שני עובדי אורח שנפגשנו פתאום... אנחנו גם לא שכנים... אנחנו חיים ביחד!!! לגמרי ביחד!! כל השנה היינו ביחד... ו... וחיינו כל מיני חוויות משותפות... אז נכון... היו לי כל מיני התפרצויות במשך השנה... אבל אתה יתברך, לא נשאת לגמרי לגמרי פסיכי כביכול... אתה ית' גם הגבת פה ושם... מידי פעם 'ענית לי' בכל מיני דרכים... ואת כל זה עשיתי ביחד... כשאני התפרצתי אתה ית' הקשבת לי... סבלת אותי... השתדלת להבין אותי... ואז אני התחרטתי, ולא היה לי נעים... ואז אתה אמרת לי מה אתה חושב... ולפעמים הפגנת רוגז... פתאום שום דבר לא הלך לי והבנתי שאתה לא מרוצה... ואז הגיע תורי להבין אותך... להבין שככה זה... בקיצור: לא משנה כ"כ הפרטים... את כל זה עברנו ביחד... אז בא נמשיך להיות ביחד...

כלפי מה הדברים אמורים?? ראש השנה הוא יום מאוד מאוד רשמי!! ביום בהיר הקב"ה פותח ספרים ומתחיל להקריא רשימה ארוכה... פתאום הוא מזכיר לי כל מיני דברים מפני 11 חודשים,

ואז בעצם מתעוררת השאלה: מה זה קשור עכשיו?? זה הרי קרה לפני מלא זמן... אם לקב"ה היה טענות... אז מה ה' חיכה עד עכשיו?? היינו אומרים 'לדבר על זה' כבר מזמן??

אז מילא, אם היה מדובר ב'ועדה מחזית' או במפקח הראשי שמגיע פעם ברבעון או בשנתון בשביל לטפל בכל הדוחות' ביחד, אז הבנתי למה מרכזים את כל ה'תלונות' לתאריך אחד... אבל פה זה הרי סיפור אחר!! הרי אנחנו כל הזמן אומרים: 'אם כבנים רחמנו כרחם על בנים', ואם אכן כבנים, אז מתי ראית אבא ש'נזכר' רק פעם בשנה להוציא בבת אחת את הקלפים?? מערכת של אבא ובן זה דינמיקה בלתי פוסקת של כל שעת צהרים וכל השכבה בשעות ערב... אף פעם לא תראה שמוציא לבן שלו 'תצהירים' מלפני שבוע... לטעמי זו הנקודה שהכי מבלבלת אותנו בימים הנוראים...

כי כולם אומרים לנו כמה ה' אוהב אותנו, ואבינו מלכנו, ונרחם אב על בנים, ותכל'ס, בשטח כל הסגנון של יום הדין, הוא הרבה יותר מזכיר שפראך של בית משפט מאשר 'נרחם אב על בנים', נו... ומה התשובה??

שאין הכי נמי!! אם אכן כבנים... ואכן רחמנו כרחם על הבנים... אז אנחנו באמת באירוע אחר לגמרי... היינו פה כל השנה ביחד... עברנו הכל ביחד... ואנחנו כעת אוכלים תפוח בדבש ביחד... וזה בדיוק מה שאותו כפרי טען לרבש"ע: ה'... נכון... אתה כעת המלך הקדוש... המלך המשפט... אבל אנחנו לא אורחים חדשים פה... אנחנו לא בשיחת היכרות ראשונה... היינו פה כל השנה ביחד... דיברנו על זה... עברנו כל מיני חוויות משותפות... חלקם נחמדויות יותר... חלקם פחות... אז אנה ה'... בא נחליט שאנחנו ממשיכים ביחד!!! כמו שבמשך השנה הצלחנו לעבור את כל

העצמה אישית תורנית

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה לכתובת:
e.shalhevet@gmail.com

קול שלהבת
KOL SHALHEVES

ניתן להאזין לשיחות המרתקות
בנושאים:

חינוך
יעוץ נישואין
אמונה
השקפה
ועוד נושאים מגוונים

באידיש, עברית ואנגלית

בקול הלשון:

03-6171103

073-2951103

במחיר שיחה רגילה

בחייל קול שלהבת:

929.222.9900

הסיפור המדהים שהתרחש בראש השנה...

בחשיפה 'ראשונה'!!!

לפניך שני סיפורים ששניהם התרחשו בראש השנה... אבל בפער של שנתיים...

הכל התחיל שלושה ימים לפני ר"ה... ושר המשקים ושר האופים חולמים חלום... ואצל שניהם יש סממן של המספר שלוש... אם זה שר המשקים אז החלום הוא שלושה שריגים... ואם זה שר האופים אז שלושה סלי חורי על ראשי... ויוסף הצדיק מיד מזהה את התאריך... ש... שהמספר שלוש 'מספר לנו' שבועד שלושה ימים מגיע יום הרת עולם!!! יום הולדת של הבריאה!!! והיום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, ואי לכך אז גם במלכותא דארעא 'יום הולדת את פרעה' הרי 'ויעש משתה לכל עבדיו',

ואז מה?? וישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האופים בתוך עבדיו!! דבר ראשון: לפני הכל... קודם כל הבוס מעמיד את כל העבדים במסדר!!! לקונה עבדיו בדין... ואחרי שכולם ניצבים, כל אחד במשמרת שלו... כעת 'כבקרת רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבטו ותחתון קצבה לכל עבדך' ומי יחיה ומי ימות... מי ישא פרעה ראשו ו-השיבו על כנו ומי ישא פרעה את ראשו מ-עליו...

עד כאן ראש השנה מספר אחד... מאז חלפו שנתיים... ובראש השנה שלאחרי אחריו... שוב הגיע יום הולדת של פרעה... שוב הרת עולם... שוב פרעה אמור להעמיד את כל עבדיו במסדר...

אבל הפעם?? הפעם משהו השתבש... פרעה חולם חלומות... ותפעס רוחו... העבדים מצידם ניצבים הכן... מתכוננים בדריכות ובחרדה לקראת מעמד יום ההולדת והמסדר השנתי של קונה עבדיו בדין...

אבל פרעה מתמהמה... מעמד יום ההולדת מתמהמה... מה קרה???

משהו מפריע לפרעה... הוא מרגיש משהו לא טוב... והוא מחפש מישהו שיפענח לו... פרעה מחפש נואשות מישהו שיבין אותו... וישלח ויקרא את כל חרטומי מצרים ואת כל חכמיה, ותכל'ס 'אין פותר אותם לפרעה'!!! לא רק שאין פותר אותם לפרעה... אלא פרעה מאוד מאוד מאוכזב מהניתוק וחוסר התקשורת בינו לבין חרטומים... אני מסביר לחרטומים שחלמתי חלום בעל משמעות בקנה מידה של מלך... משהו שטורד את מנוחתו של המלך... ומה הם פותרים לי?? שבע בנות אתה מוליד, שבע בנות אתה קובר... מבחינתם זה הנושא... כאילו אני אזרח שגרתי מרובע שעוסק בחיים הפרטיים שלו, וכל החלומות שלו זה סביב הד' אמות שלו...

יום ההולדת התבטל... לא רוצה לראות אף אחד... לכו הבייתה כולכם... לא צריך אתכם... לא צריך שר משקים ולא שר אופים... כולם מיותרים... אני צריך בסה"כ מישהו אחד שיבין אותי!!!

ואז!!!! ואז לפתע מציעים לפרעה נער עברי, עבד לשר הטבחים... שר המשקים משתדל להכתיס ולגנות את שמו של יוסף מכל כיוון שרק אפשר... והוא מבהיר לפרעה: דע לך... אני מדבר פה על בן אדם שפל... עבד... מרצה עונש בבית האסורים 'ב'חשד' על דברים שהשתקפה יפה להם... בקיצור: מתוארת כאן אישיות די מפוקפקת... בן אדם ללא רקע משפחתי... אבל!!! שר המשקים בכל זאת מציע לפרעה... למרות כל החסרונות שיש ליוסף שמנתי כעת... יש לו מעלה אחת ויחידה!!! יש סיכוי שהוא יבין אותך!!! יש סיכוי שהוא יפתור לך את החלום...

פרעה שומע... מה... קיים סיכוי שהעבד הזה יבין אותי?? אם ככה תביאו אותו... אני צריך מישהו שיבין אותי!!! אם העבד הזה יצליח להבין אותי... זהו... זה מספיק לי... אני כבר אתמודד ואלמד להסתדר עם כל שלל החסרונות שלו... וכך הווה!!!! מאות ואלפי שרים נכבדים מסולקים בבגד פנים מטקס יום ההולדת... כי... כי אין לי מה לעשות איתם... הם לא מבינים אותי... וכולם כעת לפנות את הדרך ולפלוס מעבר לאותו 'נער עברי עבד לשר הטבחים', ואכן 'ויריצוהו מן הבור ויגלו ויחלף שמלותיו ויבא אל פרעה', ותוך שיחה קצרה בין פרעה ליוסף... ופרעה מצא את שאהבה נפשו!!! הוא היחיד שהבין אותי!!! הוא היחיד שקלע לנקודה!!! הוא הצליח לזהות מה מפריע לי... ואז בבת אחת פרעה מכריז: 'אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי, אתה הולך להיות השותף שלי... רק הכסא אגדל ממך!!!

עד כאן הסיפור... או יותר נכון שני הסיפורים... משני ראשי שנים עם פער של שנה ביניהם...

הסיפור הזה שהוא למעשה 'גופי תורה' גמורים ומקרא מפורש בתורה הוא למעשה התבנית והרקע הפנימי והמקדים שנותן לנו להבין את התמונה והרקע של יום הקדוש ראש השנה...

הראש השנה הראשון של פרעה!!! זה ראש השנה של ה'מושל בגוים'!!! הקל הקדוש!!! הקל הקדוש מופיע בראש השנה 'והיום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים', 'אתה זוכר מעשי עולם ופוקד כל יצורי קדם... כי תביא חוק זכרון... להיזכר מעשים רבים והמון בריות וגו'', ואכן הקב"ה מופיע בעולמו ומתחיל לסמן לשבט ולחסד... כן! הבוס כעת מופיע בפתח המשרד ומתחיל לחשב שיקולי כדאיות... מי ריווחי ויעיל לשנה הקרובה ומי מיותר כאן... וזה ראש השנה המפחיד שאנחנו מכירים... אבל שנתיים לאחר מכן... אחרי שהתרגלנו לרעוד כעלה נידף מחגיגת יום ההולדת המחרידה הזו שכולנו מקווים להיות כבר מאחורינו... פתאום מתגלה הרקע... לפתע מתברר שיש משהו שמסתתר מאחורי יום הדין המחריד הזה שכולנו היינו מוותרים עליו בחפץ לב... פתאום מתברר שלא סתם קרה שבדיק יום ההולדת של פרעה נהפך להיות היום הכי מפחיד... הרי באופן טבעי זה לא אמור להיות ככה... וכעת מתברר שהסיבה שדווקא יום ההולדת של פרעה נבחר להיות יום המסדר הכי מפחיד... זה בגלל שמשהו מפריע לפרעה... וכבר שנים רבות זה מפריע לו... מפריע לו שמכל העבדים המסורים שלו... אף אחד לא באמת באמת מבין אותו... ופרעה כועס... מפריע לו שאף אחד לא מגלה שותפות ואימפטיה אמיתית... ולכן פרעה עורך מידי שנה יום הולדת... בתקווה נואשת... אולי לפחות ביום ההולדת אני אמצא מישהו שיגלה הבנה ושותפות כנה ואיכפתיות ממני... ולכן פרעה עורך באמת עורך אירוע חגיגי... מתוך תקווה שאולי יקרה פה משהו... ותכל'ס... כל שנה מחדש הוא מתאכזב, ולא נותר לו אלא לחפש עילה ממי להתפטר ראשון...

עד שהגיע אותו יום הולדת שזה צף החוצה... פתאום פרעה דופק על השלחן ודורש סימפטיה... מישהו מבין אותי?? מישהו מוכן לדבר בשפה שלי או לא?? והנה!!! לפתע הופיע כאן עבד עברי, ללא שום רקע מקדים... וברגע שפרעה מזהה שמישהו פה מבין אותי... בבת אחת קבלנו פרעה חדש... פתאום אנחנו קולטים למפרע מה היה חסר פה... למה עד עכשיו הייתה אירורה כ"כ טעונה ומפחידה בארמון פרעה... בשניה שיוסף נכנס לתמונה פתאום הכל מתחיל לפרוח... פרעה כבר לא כל היום כועס ומאיים בעריפת ראשים, אדרבה... אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי...

התיאור הזה של פרשת מקץ!!! זה שרטוט מדויק של מה שהתרחש באותה תקופה בעולם... עשרים דורות מאדם הראשון

המהמורות... ובסוף תמיד התפייסנו... אז בא נחליט שאנחנו ממשיכים על אותו גל... העבירות... הצרות... ההתמודדויות... הכל ביחד... ר' זושא ראה בכפרות של אותו כפרי אמירה עוצמתית...

היה פה וידוי הכי אמיתי וכנה שנוגע בנקודה הכי פנימית: רבש"ע: אנחנו ביחד!! בא נמשיך להיות ביחד... אני מבקש ממך סליחה אם היו רגעים שהתכנסתי בתוך עצמי ושידדתי חסימה... לא היה לי נאה להתנצל ולהתפייס... לא התחשק לי לשתף אותך ברגשות שלי... סליחה על כל הפעמים שהתחשק לי להתעלם ממך... אבל העיקר שבדרך כלל היינו ביחד... אז אנא ה'... בא נמשיך ככה...

יש כזו מין אמירה תאורטית, ש-תאר לעצמך מה היה קורה, אם כל זוג, ברגע שהיה מגיע יום הנישואין, היה פג תוקף, והיה צריך לחדש את הטסט של הנישואין, כלומר: תאר לעצמך שהיו נקודות יציאה, כל שנה מחדש צריך ריענון נישואין... מה היה קורה?? זו שאלה מאתגרת... כשהיא נשאלת עדיף לשאול אותה בעילום שם... מה שבטוח: טוב שזה רק תאורטי!! כי אם ח"ו היה כזה דבר... זה לא היה נעים... היה לנו פה הרבה משפחות חד הוריות... אז טוב שזו לא אופציה... אבל אני בכל זאת 'לרווחא דמילתא'!! אני משתדל כל שנה ביום הנישואין לשאול את אשתי: האם היא מוכנה לעוד שנה?? ואז שנינו ככה מהנהנים בחצי ראש ו'הדיבור יוצא מפי שנינו' ש... נו... היות ובלאו הכי זה רק שאלה תיאורטיות... אז שני הצדדים מגיעים להבנה ש-בא... 'בא נשאר את זה ככה'!!!

כלומר: אנחנו כבר ביחד... אנחנו כבר עוברים הכל ביחד... אם כבר אז כבר, בא נעשה את זה ביחד... כמובן שהמשפטים האלו נאמרים קצת בנימה של הומור... אבל זה בהחלט תואם את השפראך של הכפרי... עזוב כעת את חיי הנישואין המבלבלים בין ישראל לאביהם שבשמים... תחשוב רגע בהיגיון של יהודי כפרי של פעם... רבש"ע: אנחנו עוברים כ"כ הרבה דברים ביחד... זכינו לצעוד כברת דרך כ"כ משמעותית... אז בא נחליט שאנחנו בסה"כ רוצים להמשיך ביחד!!!

רבש"ע: בראש השנה אני מקבל על עצמי להמשיך!!! להמשיך לחיות איתך ביחד... להמשיך להשתדל להיות טוב... להמשיך לפרוק אצלך את התסכול שלי... ואם ח"ו יהיו לי התפרצויות, אני מקבל על עצמי עד הלילה להתפייס איתך... העיקר: בא נמשיך את הביחד... בסדר??

ועד אברהם... והקב"ה כועס וכועס... האוירה כל הזמן טעונה... פרשיות בראשית ונח מלאים בקללות ועונשים וסיכולים ממוקדים ונרחבים... עד שאברהם אבינו נכנס לתמונה!! ברגע שהופיע אותו אחד ויחיד 'שהכיר את בוראו', שזיהה והבין שה' רוצה קשר... רוצה סימפטיה... שה' בסה"כ מחפש בן זוג... מישוה שיהיה איתו... איכפתי ומחובר לאינטרסים שלי... ברגע שאברהם נכנס לתמונה בבת אחת כל הנימה משתנה במאה שמונים מעלות... מפרשת בראשית ונח שמלאים בריב וכעס ורצון לפרק את הכל... מכאן ואילך הכל נעשה בדרך של מבין ומאזין מביט ומקשיב... ה' לוקח את אותו נווד אברם העברי... וקורא שמו אברהם... וזכרת אותו בריב: 'אתה תהיה על בתי ועל פיך ישך כל עמי'!!! ה' מוסר בידים של אברהם אבינו את כל ה"ג מידות של רחמים כנגד י"ג ברייתות של מילה... ה' מסיר את טבעתו מעל ידו ונותן אותה לאברהם... הברכות מסורות לך ובך יהיו חותמים... ואז מגיע השלב של 'וירכב אותו במרכבת המשנה'!! אברהם נהפך להיות מרכבה לשכינה הקדושה... 'ויעל אלוקים מעל אברהם... הקב"ה נכנס כביכול ל'מכונית' של אברהם... ובבקשה... תתחיל לנסוע... מעכשיו המושכות בידים שלך... ונתון אותו אב לכל העולם כולו...

ומעתה!! כעת לפנינו שני ימי ראש השנה!!! שני מסלולים!!! והבחירה בידים שלך... איך מבנה של ראש השנה אתה בוחר??? האם אתה בוחר בר"ה נוסח סוף פרשת וישב... יום הולדת של הבריאה וכולם עומדים במסדר כעלה נידף מול 'המלך יושב על כסא רם ונשא'... ואבאלה... מי יודע למי המלך היום יתי את הראש??? מי בחניקה ומי בסקילה מי ישפל כשר האופים ומי ירום כשר האופים... זו אופציה אחת!!! זה מסלול ראש השנה נוסח מפטיר פרשת וישב...

אבל ניתן לבחור באופציה השניה... המלך!!!!!! אכן כן... המלך יושב על כסא רם ונשא... אבל אני מכיר את המלך... אני מזהה מה מפריע למלך... מה הוא באמת באמת רוצה... ואני איתך!! איכפת לי ממך!!! אני פה במסדר לא בשביל להסתדר איתך... לעשות הכל כדי לעבור אותך בשלום ותשאיר אותי בחיים... לא!! אני מביע נכונות להבין אותך ולהיות אחד איתך באותם אינטרסים... וברגע שזו הנימה... כל התמונה משתנה בבת אחת... 'אשרי העם יודעי תרועה' ה' באור פניך יהלכו', בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים...

אגב: אם נתבונן... באותו ראש השנה יציא יוסף מבית האסורים... למייעשה יוסף הוא הסיפור הקטן... כי מי שבעיקר יצא מבית האסורים זה פרעה וכל מצרים... כי תחשוב שבאותו יום יוסף לא היה יוצא מבית האסורים... הרי בעוד שבע שנים מצרים הייתה קורסת... 'ותלע ארץ מצרים מפני הרעב'... כל מצרים הייתה גוועת מרעב ומשוועת ל'תן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם', כל התרחיש הזה היה קורה תוך שבע שנים... ואיך כל האסון טבע הזה נמנע??? 'בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים'!! יוסף?? רק יוסף יצא?? כולם יצאו... מצרים יצאה מבית האסורים, פרעה יצא מבית האסורים, כל הארץ שבסוף באו 'מצריימה לשבור את יוסף', כולם יצאו באותו יום מבית האסורים,

רק מה?? כלפי חוץ!!! בשלב זה!!! מה שרואים מול העיניים זה אירוע פרטי שיוסף הוא זה שיצא מבית האסורים... אבל ימים יגידו ויתברר שזה אירוע הרבה הרבה יותר נרחב ואיסטרטגי...

זה בדיוק הסיפור של ראש השנה!!!

באופן רשמי יום הדין מתקרב... ואם מתחשק לך לצאת מבית האסורים... אז קדימה... תתפלל על זה... תעשה תשובה ותפילה וצדקה... הבוס יגיע ויחליט לצ'אפער אותך...

אבל לא!!! הו"ל מגלים לנו בשקט ובכסה... שאלויבא דאמת 'כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב'!!

למעשה יום הדין הוא לא לי ולך... הוא משפט לאלוקי יעקב! הקב"ה מעמיד ביום הזה את כל התיקון השלם ואת כל ההנהגה במשפט... רק מה?? אני ואתה המושכים בחוטים... כלומר: ברור שזה יום הדין בשבילנו... ברור שאנחנו נכתבים ביום... אבל הלאה... אל תתקע פה... אנחנו לא עוד איזה שר המשקים ושר האופים... אנחנו הבנים של אברהם אבינו שהכיר את בוראו... אני ואתה נחליט האם אנחנו 'הולכים על זה', האם אני מוכן להמליך את ה'... להתייחד איתו... ואז לא רק אני יוצא מבית האסורים, אלא כל הבריאה כולה מגיעה ליעוד שלה...

כן!!! אני אחליט אם בורא עולם ישמח במעשיו ויהיה לו קורת רוח בעולמו, ויהיה לו 'בשביל מה',

אני אחליט האם ה' יהיה מלך!!! ואז באור פניך מלך חיים... ברגע שאני עשיתי אותו למלך... באותו רגע נשמעת מנגינה קסומה של חופה... ולרקמות תובל למלך... כל כבודה בת מלך... ויתאו המלך יפייך כי הוא אדונייך, תובלנה בשמחות וגיל תבואינה בהיכל מלך, וה' מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים וישמחו השמים ותגל הארץ... או!!!!!! שאני אחליט להשאיר את זה ככה וה' ימשיך רק לכעוס כמו מלך... וחמת מלך מלאכי מוות, ונהם ככפיר זעף מלך, ומלך יושב על כסא דין,

מזרה בעיניו כל רע...

אז כן!!! ניתן לומר שעיקר יעודו של גיליון שלהבת הוא להתמקד בנקודה הזו!!! להבין את ה'... לנסות להכיר את ה'... להבין מה ה' רוצה ולא רק איך לצאת ממנו חיי...

במשך השנה נדרש מאיתנו בין היתר להיות שר המשקים ושר האופים... סו"ס מוטל עלינו עול תורה, ועול תורה זה אומר בין היתר מכלול של מחויבויות וקודים התנהגותיים שכל יהודי מחויב אליהם, כמו ששר המשקים צריך לדאוג שלא ימצא זכוב בכוס פרעה... ככה כל יהודי מחויב לכל הלכות איסור והיתר שעמלנו בזה במסכת חולין לאורך החצי השנה האחרונה... כן... ישנם משימות יומיומיות שאנחנו צריכים לעמוד בהם... ובשביל זה יש יום הדין... יום הדין נועד בין היתר להתפייס וליישר קו ולהביע נכונות לשפר ולשוב בתשובה על כל החרגות והפשעים מול תנאי העסקה... כן... צריכים לחזור בתשובה על הכל... רבינו יונה בשער ג' יפתח את כל הנושאים... עד פרטי פרטים... כן... זה גם חלק מהשיעורי בית של ערב יום הדין... לפשפש במעשים, 'זה נמצא זכוב בפיילי פוטרין שלו וזה נמצא צרור בגלוסקין שלו', ואת הפינות האלו צריך לסגור... כדי שהקב"ה שוב ישיב אותי על כני ויזכה אותי לעוד שנה לזכות לעמוד ולשרת לפניו... אבל עדיין!! זה הסיפור הקטן!!!

כי הסיפור הגדול הוא... ה' רוצה כלה!!! ה' מחכה לבת זוג!!! ה' רוצה מישוה שביע איכפתי... רבש"ע: אני רוצה את מה שאתה רוצה... מתעניין במה שאתה מתעניין... מתעב את מה שאתה מתעב... רבש"ע: שמת לי לב שאתה שונא זימה... אז החלטתי שגם אני שונא זימה!!! האמת היא שיש לי נוסחה מנומקת ומוכנה בכיס להסביר למה מותר לי להחזיק את המכשיר עם הסינון הפחות, ואני מעוגן הלכתית... אבל החלטתי שזה לא כ"כ משנה... אני לא מחפש להיות משורין חוקית... אני רוצה להיות באותו ראש איתך... ואם אתה שונא את זה... אז אני איתך... גם אני שונא את זה...

רבש"ע: גלוי וידוע שיש לי בטן מלאה על הרבה מהבנים שלך... ואני צודק... לפי הטענות הצודקות שלי מותר לי לצאת בחרב וחנית... בפרט כעת לקראת הבחירות שכל אחד מחדד סכינים כדי להיאבק על העמדה שלו... ואני צודק!! זכותי!!! אני גם יכול לקבל אישור רשמי מהרבנים... אבל מה זה משנה... הבנתי שאתה לא אוהב את זה... הבנתי שאתה יתברך נעלב ברמה האישית שמכפיש את הבנים שלך... אז מה זה חסר לי בחיים... וכי אני מחפש להסתדר איתך בטעונום בבית המשפט... שלא תוכל לתפוס אותי...?? זה הסיפור?? אני צריך להיות איתך... שלך...

בקיצור: לפני שתי נשים נשואות!!! אחת כל היום עסוקה במחשבות איך בלשמה את בעלה... להתענג על חינה בעיניו... לגרום לו לרצות להגיע הבייתה כמה שיותר מהר... להרבות אהבה אחווה ביניהם, ואילו האישה השניה גם עסוקה כל היום במחשבות איך לנצח אותו בדיון הקרוב בבית הדין הרבני, איך להוציא ממנו מזונות וכספים עד הקצה... כן!!! הנה לך שתי נשים נשואות!! שתיהן כל היום חושבות על בעליהן... ועל זה נאמר: ראו מה בין בני לבין חמי...

איזה בת זוג אני רוצה להיות לבורא עולם?? זה שכל היום חושב איך להגיע לדבק גמור... או איך להוציא ממנו כמה שיותר הרבה תקציבים ובכמה שפחות מאמץ ונכונות מציד???

אני אחליט!!! רק אני אקבע עם איזה שפראך להגיע לראש השנה... נו... אז זה יום הדין בשבילי או שזה גם משפט לאלוקי יעקב?? כן... מתברר שביום הדין לא רק אנחנו שרויים במתח... גם בשמים שרוים במתח... האם יענקי שלי יקלוט את השפראך או שהוא ימשיך להגיע כמו איזה אישה פרודה שמגיעה כמו קלאפטע לדיון בבית הדין הרבני ומפעילה את כל כישוריה לשכנע את כולם שבעלה חייב לעמוד בכל ההתחייבויות שלו... ו... ותתפלל לשמוע... יתכן שהיא אפילו תנצח!!! היא תצא מהדיון מרוצה עד לב השמים... זכיתי בדיון... זכיתי לשנה טובה ומתוקה... אבל הרבש"ע יצא משם כועס... עוד בת זוג שחשבת שתחפץ בי... עוד בת זוג שקיוויתי שתבין אותי... שתהיה לי הזדמנות לתת לה הכל (והרבה יותר) ממקום של ביחד... עוד יהודי שהפעיל נגד מרפקים ומרוצה מעצמו עד לב השמים שהצליח להוציא ממני את כל מה שהוא רצה... אז כן!!! אותו יהודי זכה לשנת דבש... אבל מה יהיה עם הרבש"ע??? ה' כביכול הפסיד במשפט!!! ושלא תבין: כשה' מפסיד במשפט אין הכוונה שפסק דין שה' צריך לשלם וזה 'מידי יקר לו'... לא!!! בשביל הרבש"ע להפסיד במשפט... זה אי... כמה חבל... הייתי יכול לתת לך את הכל 'באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש', ואתה התעקשת להוציא ממני את זה ב'אגרות שום ואגרות מזון', לא חבל???

אנחנו נהיה יוסף!!! ה'... אני מבין אותך... אמליך אותך... אתייחד איתך איפה שאף אחד לא נמצא... ואחכה לך... אתעקש לבקש ממך מזונות רק בתנאי שנשב ביחד סביב אותו שלחן... מידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה...

"וצדיק באמונתו יחיה"

מאת הרב ישראל קליין שליט"א

תפילה ותשובה ירדו כרוכים מן השמים

פה בעצם מתחיל שורש של כל חטא וריחוק מהשם. כל עוד שאדם חי את האמונה הפשוטה, הבסיסית: אני בידיים של הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא דואג לכל צרכי, אין אדם שומע לי ומפסיד, אין כזאת מציאות בעולם לשמוע בקול השם ולהפסיד. והוא הדין, אין כזה דבר בעולם לא לשמוע בקול השם ולהרוויח. זה יסוד האמונה.

כל עוד שאדם חי ככה, אין לו... לאן ללכת? מה פתאום לעשות עבירות? משוגע מה? סתם אידיזוט? טיפש? כל חטא בעולם נובע מזה שאני רוצה את הרפיון הזה, אני רוצה את הקלות הזאת, זה יהיה לי יותר נוח, זה יהיה לי יותר נעים, אני ארוויח משהו על ידי הדבר הזה. והרווח הזה הוא טעות גמורה. אין דבר כזה. אנחנו בידיים של הקדוש ברוך הוא, וכשהקדוש ברוך הוא אומר לך לא לעשות משהו, אז הוא מתכוון לטובתך, וכל מה שהוא אומר לך זה לטובתך, וזה רווח שתרוויח בזה ובבא, ברווחים שאין לתאר ולשער בעולם.

פה מתחיל כל שורש של כל חטא בעולם. ובעצם התיקון לחטא עץ הדעת של אדם הראשון, כולנו יודעים מתי נתקן חטא עץ הדעת של אדם הראשון? במתן תורה. מה קרה במתן תורה? במתן תורה עם ישראל בא, חתם להקדוש ברוך הוא על חוזה 613 סעיפים בלי לשאול מה כתוב שם. מה זאת אומרת? "ריבוננו של עולם, אנחנו סומכים עליך! אנחנו יודעים שאתה לא תגיד לנו ולא תחייב אותנו לעשות שום דבר שחס ושלום הוא לא לטובתנו. אנחנו הולכים אחריו בעיניים עצומות". וכאן בעצם נתקן החטא הזה של אדם הראשון.

אחר כך עם ישראל חטא בעגל, שוב הפסקנו לסמוך על השם. התחלנו לדאוג: מה יהיה? איפה משה רבינו? וכולי וכולי. "אי אפשר, הקדוש ברוך הוא לא דואג לנו". פה מתחיל כל הסיפור של כל החטאים בעולם.

הגר"א מביא דברים מבהילים, עיקר נתינת התורה לישראל כדי שישומו ביטחונם בהשם.

כל התורה כולה שהקדוש ברוך הוא נתן לנו זה בשביל דבר אחד: שאנחנו נישען עליו, שאנחנו נסמך עליו. כשאני מקיים מצווה ואני חוסך מעצמי, או שאני מונע מעצמי כל מיני תאוות, כל מיני רצונות בעקבות המצווה שאני מקיים, או שאני צריך לא לעשות, להימנע מכל מיני דברים - מה זה אומר? אני סומך על השם. אני סומך על השם שמה שהוא אומר לי, ומה שהוא הכתיב לי, ומה שהוא הורה לי בתורתו - זה הדבר הכי טוב בשבילי.

אני סומך עליו בדירה זאת, ששאלו את הגר"א: היכן מידת הביטחון? ואמר הגר"א: "כְּנָמְלָל עָלַי אֲמוֹן כְּנָמְלָל עָלַי נִפְשִׁי". כמו ילד קטן, ביבי קטן שעכשיו גמר לאכול, שנייה הוא גמר לאכול. כל אחד שרוצה לצייר בדמיון עצמו רגעים של רוגע, שלווה ומנוחה - ילד קטן שעכשיו גמר לאכול, הוא בחיק אימו, שקט, שלווה, מנוחה, רוגע, עצום, אי אפשר בכלל לתאר את זה. זה הרוגע, ככה צריך להיות אדם בעולם הזה. אין דאגות מכלום, אין דואג משום דבר, לא צריך לעשות כלום, לא צריך לקמבן כלום, שום דבר. תשב, תלמד, תעסוק בתורה, אל תדאג משום דבר בעולם - אתה בידיים של השם.

"וטוב לב משתה תמיד"

עד כדי כך שהגאון במשלי במקום אחר אומר על הפסוק "וְטוֹב לֵב מִשְׁתֵּה תָמִיד" - מה זה "טוב לב משתה תמיד"? אומר הגאון: אדם ששותה יין הוא אדם רגוע, אין לו דאגות, אין לו שום דבר. הוא נמצא בגיליון, נמצא בהנוולו כזה... אין לו שום דאגות, הוא לא מאוכזב מהעבר ולא דואג מהעתיד ולא עוסק בשום דבר, הוא רק נמצא עכשיו ב"היי" כזה, וזהו.

אומר הגאון: מה הבעיה של אותו אדם שתו? שברגע שנגמר היין, בבת אחת הוא צונח לסלע המציאות, ופתאום הוא מקבל כזאת מכה אדירה כי הוא קולט שבאמת הוא נמצא בעולם של שטויות. אבל אדם שהוא טוב לב, מי שחי במידת הביטחון - משתה תמיד. הוא יכול להסתובב בעולמו של הקדוש ברוך הוא כמו אדם שתו: לא מעניין אותו כלום, לא צריך לדאוג משום דבר, אין לי שום דאגה מכלום.

זה כל כך זר וכל כך רחוק מהחיים שלנו, אבל זאת המציאות שהגאון אומר שכן צריכה להיראות מידת הביטחון אצל האדם - עיקר נתינת התורה לישראל כדי שישומו ביטחונם בהשם.

כוחה של תפילה בימים הנוראים

ועכשיו אני חוזר לימים שלנו, ימים נוראים, ימים של תפילה, של בקשות, תחנונים, רחמים, לעמוד, להתרצות, להתפייס לפני הקדוש ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא מתרצה ומתפייס בדמעות, שהקדוש ברוך הוא מקבל תפילתנו ברצון. אומרים את זה בפיסוק: "קשה לכעוס ונוח לרצות", אפשר לרצות את הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא רוצה שנתפלל אליו.

מהות התפילה: תיקון שורש החטא

תפילה פירושו של דבר, תפילה כפי שנראית במיטבה, תפילה אמיתית: ריבוננו של עולם, אני חשבתך, חשבתך שאני יכול להסתדר לבד, חשבתך שאני יכול לעשות כל מיני דברים בלעדיך. אני מבין היום שאין לי שום דבר בעולם שיכול לעזור לי ולהשיג אותי - רק אתה!

כל חטא בעולם אומר: אני מסתדר לבד, אני לא סומך עליך, ריבוננו של עולם... אני לא סומך על מה שצוית אותי, אני רוצה להסתדר לבד, אני רוצה לעשות כל מיני דברים אחרים. אבל ברגע שאני עומד בתפילה לפני השם, עומד בתפילה אמיתית שאומרת: ריבוננו של עולם, אין לי שום דבר בעולם חוץ ממך, רק אתה יכול להושיע אותי - בזה אני מתקן את שורש כל החטאים בעולם!

שורש כל חטא בעולם הכוונה היא לא לסמוך על הקדוש ברוך הוא, לא להישען על בורא עולם, לחשוב שאני יכול לנהל את העולם לבד. פתאום אני נעצר ואומר: ריבוננו של עולם, אין לי שום דבר בעולם, רק אתה יכול להושיע אותי.

זו היא תשובה אמיתית כי תפילה ותשובה ירדו כרוכים מן השמים.

יהודי רוצה לדעת מה צריכים לעשות בעשרת ימי תשובה. אז הוא פותח שולחן ערוך לדעת מה עושים בעשרת ימי תשובה. כתוב בשולחן ערוך, סדר עשרת ימי תשובה וכו' סעיף אחד. "בכל הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, מרבית בתפילות ובתחנונים".

לא כתוב כלום. לא כתוב ללמוד רבינו יונה, ולא כתוב לעשות תשובה, ולא כתוב שום דבר. מה עושים בעשרת ימי תשובה? מרבית בתפילות ותחנונים. והדבר הזה הוא פלא זה מה שעושים בעשרת ימי תשובה? צריך לעשות תשובה

הכוונת היא תשובה ותפילה ירדו כרוכים מן השמים. כשאתה מתפלל להקדוש ברוך הוא, אתה מתקן את יסודות החטא, אתה מגיע לתשובה בדרך שהיא הרבה יותר רחבה ועמוקה, כשאתה משקיע כוחות בתפילה, הוא מגיע לתשובה רואים דבר פלא: היום הגדול של התשובה שעם ישראל צריך לחזור בתשובה לפני השם.

מה יתקנו חכמים לעשות? להוסיף עוד תפילה על סדר היום. יש לנו בכל יום טוב ארבע תפילות, וביום הכיפורים יש נעילה - חמש תפילות ביום. סדר הסליחות שאנחנו אומרים עכשיו, גם סדר הסליחות פירושו של דבר בצורה ההלכתית של הדבר זה להוסיף עוד תפילה על סדר היום. לכן סדר הסליחות בנוי כמו תפילה: אשיר, חצי קדיש, נפילת אפיים, קדיש התקבל - זה בנוי כמו תפילה שלמה, עוד תפילה על סדר היום. אם בכל יום יום מימות שעה מתפללים שלוש תפילות, הרי שבימי הסליחות מתפללים ארבע תפילות.

מוסיפים עלינו תפילות, רחמים ותחנונים. כמו שאנחנו אומרים בסליחות, אמרנו היום: "כולם בני שבין, כמספא ומתפרקין, ועמך בתחנונים בצלותהו ובעותהו". כוח התפילה בימים האלה זה הכוח שלנו שהוא פודה אותנו, הוא מציל אותנו, הוא עוזר לנו בכל מקום ובכל מה שאנחנו צריכים.

כתוב ברמב"ם: "דרך השב להיות צועק וכו' ומתחנן להשם תמיד". זה חלק מדרכי התשובה בזה להיות בוכה ומתחנן צועק להשם תמיד. כאשר הרמב"ם מדבר על עשרת ימי תשובה הוא אומר: "אף על פי שהתשובה מקובלת תמיד, יותר רצויה היא בעשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים". באותו לשון בדיוק אומר הרמב"ם על תפילה: "אף על פי שהתפילה היא תמיד מקובלת ורצויה לפני השם, יותר מקובלת היא בעשרה ימים, דרשו השם בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב". כלומר, הימים של ימי התשובה שבאים לקראתנו, הם ימים כאלה שהתפילה והתשובה ירדו כרוכים מן השמים. מה הביאור בזה.

שורש החטא והדאגה - ביאור הגר"א

הגר"א אומר ב'אדרת אליהו' על הפסוק "ותפקחנה עיני שניהם", יסוד גדול ועצום, שהנקודה הזאת של הגר"א יכולה להיות מפתח להבין את כל העניין. הגר"א מסביר לנו, אנחנו נמצאים ביום ראש השנה, והגמרא אומרת שיום ראש השנה זה הקדוש ברוך הוא אומר לאדם הראשון: סימן לבניך, כמו שאתה חטאת בחטא עץ הדעת ועשית תשובה והתרת, נתרצת לפני ויצאת בדימוס, כך בניך יהיו יוצאים בכל שנה ושנה לפני בדימוס. כך זה זמן של תשובה, ראש השנה זה זמן של תשובה. על מה? על החטא הראשון שהיה בעולם.

החטא הראשון שהיה בעולם, אנחנו רוצים להבין אותו, כי החטא הראשון שהיה בעולם הוא שורש כל החטאים כולם, זה הנקודה הכי עמוקה התחלת המושג של חטא בעולם.

"ותפקחנה עיני שניהם", מה פירוש הדבר? כאילו משמע שהם חטאו בעץ הדעת, ובגלל שהם חטאו בעץ הדעת הם הרוויחו מכוח זה שאכלו מעץ הדעת. הם נהיו יותר פיקחים! קודם לא היו כאלה פיקחים. עכשיו נהיו פיקחים. קודם היו תמימים, עכשיו נהיו פיקחים. יעלה על הדעת שהרוויחו משהו?

מסביר הגר"א, הפסוק: לא. "ותפקחנה עיני שניהם" - הכוונה היא נהיו יותר מדי חכמים. הם נהיו חכמים יותר מדי. מה פירושו? הם התחילו, לדאוג מכל דבר. "אין ככה? אין אני ארגון פה? אין אני אסדר כאן? מה אני אעשה כאן? מה אני אעשה כאן?".

מתברר מתוך הדברים של הגר"א: בעצם, עד אז, אדם הראשון היה נתון בידיים של הקדוש ברוך הוא. כמו שכתוב בחז"ל, מושיבים אותו בגן עדן, מלאכים צולים לו בשר, מנגנים לו יין, לא חסר דבר, לא חסר לו שום דבר מכל צרכיו, אין לו שום דבר שמטריד אותו. הוא נמצא בידיים של הקדוש ברוך הוא, והוא נמצא בגן עדן, נהנה מזיו השכינה, ועד שהגיע הנחש הקדמוני. והנחש הקדמוני פיתה את האדם והכניס בליבו מחשבת זדון, מחשבת עוול, מחשבת אווילית ביותר.

ומה הדיבור שאמר הנחש לאדם הראשון? "דע לך, שזה שהקדוש ברוך הוא אמר לך לא לאכול מעץ הדעת, הוא לא מתכוון לטובתך. הוא מפחד שאתה תהיה תחרות איתו, שתהיה קונקורנציה איתו". כך כתוב ברש"י, זה מה שהנחש בן להגיד לאדם הראשון, כלומר, במילים אחרות: אל תסמוך על השם. אתה חושב שאתה יכול לסמוך עליו? אי אפשר לסמוך עליו, מי שדואג לאינטרסים של עצמו - אי אפשר לסמוך עליו. הוא יהיה לו כל מיני חשבונות, הוא עיף מאוד והוא הולך להיגמר, והוא חייב לישון וכולי וכולי. הוא חושב שירויח את ה... את הנחת, את ההנאה, את התענוג שיש בזה שהוא ישן עוד כמה שעות.

אדם רוצה ללכת לאימו, מקום, רוצה לקנות איזה סוודר מיוחד. הסוודר הזה נמצא רק במקום שלא ראוי שבני תורה יסתובבו שמה. אז מה אדם אומר לעצמו? "הקדוש ברוך הוא באמת לא ידע, הוא לא בדיוק דאג לי. אם הוא היה דואג, הוא היה מעדכן את התורה שלו. היה קצת דואג שבשנת 2026 יהיה קצת יותר עדכונים, יהיה אפשרות ללכת לקנות כל מיני דברים במקומות שלא בדיוק איי איי, כי זה דור אחר, ולמשה פה לא התעצכן. אז אני... הקדוש ברוך הוא לא דואג לי. הוא לא סידר אותי, אז אני צריך לקמבן לעצמי כל מיני דברים, אני אסדר לעצמי כאן, אסדר לעצמי שמה, אני כביכול אדאג לעצמי".

סדרת שיעורים חדשה של הרב ישראל קליין שליט"א, להצית את השלהבת

קול הלשון. מספר ישיר: 073-2951352 להקיש 2 ואח"כ 1.